

- Академик Александър, какво е в момента състоянието на Пирин?

- По време на работата констатирахме редица безобразия в Пирин и конкретно в района на Банско - ски-съоръженията.

Първата беда е, че тези, които са разрешили да се строят ски-съоръжения, говорят за пистите и лифтовете, направо са довели тази част на Пирин до екологична катастрофа. Там има изсечени ценни популации от бяла и черна мура, смърч и клек - ценен генетичен фонд, който в Пирин вече е унищожен.

- До какво води това?

- Щом няма репродуктивен материал, изброените видове започват да изчезват, което променя качеството на бъдещите гори в отрицателен смисъл.

- Кой е отговорен за унищожителната сеч?

- Контролът е задължение на Националната служба за защита на природата в екоминистерството. Аз познавам гората в Пирин от много години, но искам да ви кажа, че сечта от преди 30 години, когато имаше дървообработващи предприятия, бледнее пред сегашната.

- Споменахте за първа беда, значи има и втора?

- Построяването на спортните съоръжения е екологична грешка, която създава екологична катастрофа. Пистите и лифтовете започват от 2600 м надморска височина и стигат до 1500 м, например Томба. Възстановяването в ниското е по-лесно, но по високите части възстановяването ще е десетилетия.

- Защо изсичането по пистите ви тревожи толкова много?

- Като се отреже дърво, остава пън с корени, които крепят терена. А да се получи равен наклон на пистите, се изкопава кореновата система и зейват огромни дупки. Тогава започват ерозионните процеси. Където е бил корен, се получава ровина, тя се удълбочава. По пистите вече има доста такива и оттам тръгват свлачищата.

- Това звучи страшно, съществуват ли други опасности?

- Да. Пистите са наблизко и между тях са останали ивици от смърч, където се образуват ветровални зони. И още нещо - смърчът е с плитка коренова система, която е разположена успоредно на терена. При валежи почвата се размеква и

Акад. Александър Александров, директор на Института за гората към БАН

Да опазим Пирин от екоминистерството

Акад. Александър Александров

Поводът: Кални свлачища застрашават Банско

Академик Александър Александров е директор на Института за гората към БАН. Преподавател е по екология в университета във Велико Търново.

Завършил е лесовъдство, специализирал е в Дания и

САЩ. През лятото на 2004 г. оглавява една от групите на БАН, които работят по проект за девствените гори в Национален парк Пирин.

Акад. Александров алармира, че най-добрият гене-

тичен фонд на Балканите може да бъде унищожен от поголовната сеч.

Пирин е пред екокатастрофа, и то под ръководството на Министерството на околната среда и водите (МОСВ).

при по-силен вятър започват да падат дърветата.

- Кой е отговорен за екокатастрофата в Пирин?

- Отговорността е изцяло на този, който е разрешил нахлуването в Пирин, а това е екоминистерството.

- Вие предупредили ли сте ги за всички опасности?

- Няма смисъл да разгова-

рям с тях. Това изисква професионализъм, а те, щом са допуснали подобна картина в Банско, с кого да говоря. По-скоро трябва да мислим как да опазим природата от тази национална служба.

- Смълчание нищо няма да се промени, какво трябва да се направи?

- Това, което става край

Банско, е за прокуратурата. Тя трябва да се заеме и да провери кой е разрешавал и кой е подписвал за Пирин. А съдът да определи кой е виновният. Сигурен съм, че никой професионалист не би одобрил съсипването на планината.

- Как може да се спаси Пирин?

- Веднага да се спре

строителството и да се започнат спасителни мероприятия като укрепителни съоръжения. Те заемат голяма площ, а някъде вече няма да има и ефект от тях. Нас ни тревожи и това, че изсечената клекова зона не може да се възстанови.

- Откога започна унищожението на Пирин край Банско?

- През 1998 г. бях сред консултантите за предстоящите проекти. Имаше и комисия от НС. Тогава нашите предписания бяха веднага да се спре застрояването и изсичането.

- Изглежда, препоръките ви са останали без резултат...

- Банскалии, които са умна популация, са измамани. Те, без да искат, участват в рязането на клона, на който седят. Лошото е, че същата история се повтаря и в Добринище. Седна дума североизточните склонове на Пирин са пред унищожение.

- Има ли реална опасност за самия град Банско?

- Лавина не застрашава града, но кални потоци могат да стигнат до него. Лошото е, че нищо не може да се прогнозира, защото това зависи от скоростта на топенето на снега. А тръгнат ли калните свлачища, не се знае какви ще са щетите.

- Акад. Александров, останали ли са някъде из Пирин девствени гори?

- Да, все още има парчета. Това са гори, които са над век, а от 50 години насам там не е извършвана стопанска дейност. Но както вървят нещата, и тях ще ги ликвидират скоро.

Едно интервю на Александра НИКОВА

За сведение на прокуратурата

Национален парк Пирин е под закрилата на Министерството на околната среда и водите. То трябва да контролира дейността на концесионера на ски-зоната с център град Банско - частната фирма Юлен АД. Именно Юлен АД незаконно изсича горите под връх Тодорка.

Банско, 20 март. Поголовна и безконтролна сеч оголи склоновете на връх Тодорка в Национален парк Пирин, за да се построят ски-съоръжения.

Снимка Александър МЪНЗОВ